

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația: Strada Mircea cel Mare No. 33

Abonamentu 10 lei pe an

Spulberarea unor Clevetiri

De când am luat în mână condeiul de publicist, mai întâiu în anul 1889, cu destinsul patriot d-l d-r. Drăgescu, și mai pe urmă spre sfârșitul anului 1891, înființând această foaie spre doborârea regimului militar ce se stabilise în județul nostru, am fost obiectul a nenumărate scornituri și minciuni, toate tinzând a mă compromite, înaintea celor puternici mai cu seamă.

Mulți la număr, cum sunt detractorii mei—și au de ce fi, și mulți și înverșunați!—au reușit, dar numai în parte: să mă țepuiască în cadrele acestui ziar—cum copiii Egyptului țepuiesc scorpii, dându-i foc pe de toate părțile.

Intr'un timp serieau în gazetele lor, înființate la diferite ocazii, că am fost *destituit* din funcțiunea de Silvicultor al Statului, pentru vinuri de serviciu, pe când adevărul, știut de toată Constanța, era că am fost pus în *disponibilitate*, printr'un Comunicat de 8 colone, publicat în Monitorul Oficial din 14 Iulie 1891, pentru un proces ce îndrăznisem a-l intenta ministerului Domeniilor, proces pe care l'am câștigat la Casație mai anul trecut, cu 100 hectare pământ de cultură.

Și opteaă la urmă, la urechile celor noi veniți, că aș fi un ingrat: că m'ași fi milogit pe lângă un șef de clică locală, pe când eram fără slujbă, să intru cu leafă în consiliu comunal de la 1891—92, și

că în vara anului 1892 ași fi ingenunchiat cuiva, să nu mă dea afară din slujbă de consilier și oficer al Stărei Civile, pe când adevărul spus și altă-dată, era, că lipseam din oraș, la fiesarea candidaturilor din Octombrie 1891: iar în ce privește luptele de pe atunci pentru primărie,—între cât poate fi vorba de acțiune individuală,—numai mie, personal, sacrificiilor mele, curagiului și devotamentului meu pentru cauza generală, dătoresc cetățenii Constanței triumful voinței lor la comună, atât în periodul întâiu cât și în cel de al doilea. Ast-fel petrecându-se lucrurile, de sine se înțelege că n'a putut fi loc de milogeală, pentru o leafă de atunci de 200 lei, cât are ori-ce sub-comisar.

Cât pentru ingenunchiare, înaintea cuiva, persoanele din scenele de pe atunci sunt în viață și prea în viață aci, spre a le aminti de energia răspunsului meu, la dimisia ce în adevăr mi-a fost cerută, 6 luni după instituirea administrației comunale din 1892.

Au mai scornit multe, de atunci și până acum, numeroșii mei răuvoitori: că aș fi stăruit pe lângă cutare prieten, pe lângă cutare persoană influentă, pe lângă cutare prefect, între cari pe lângă fostul prefect d. D. Quintescu, spre a mă reîntegra în funcțiunea din care mă scosese d-l Koiciu la 1896.

Am desmintit la timp scorniturile mai îndrăsnețe tot în coloanele acestui ziar, unele acum patru ani, într'un răspuns dat *Colunnei lui Traian* a d-lui Malcoi-

Petrescu, și altele mai anul trecut, la adresa *Viitorului Constanței*, singurele date în care am ocupat cu personalitatea mea câte-va rubrici ale acestui ziar, sfidând pe calomniatori să probeze aserțiunile lor.—E de prisos să spun că toți s'au ascuns în vizuinele lor, *până la o altă: Salutare primă-vară!*

Acum iar au început colportagiul bârfelilor, vechi și noi, pe socoteala mea: că aș fi fost nestatornic în ținuta mea politică, unindumă cu liberalul Schina la ultimele alegeri comunale, iar mai nou, că ași fi vorbit de rău pe cutare personaj, că am combătut și combat actuala administrație comunală fiind că nu mi s'a dat o slujbă la primărie, pe care ași fi cerut'o.—Ce scornitură mișească! Ce mișei acei cari o colportează de rea-credință, și ce rei, lipsiți de bunu simț, acei ce nu vor să cunoască pe un individ nici după decii de ani de viață publică, destul de activă și manifestă, cum a fost a mea, ei mă silesc a-i cunoaște și convinge în parte! Dar acest lucru este imposibil omului politic. Legenda își face loc, și rămâne ani de zile.—Ce poți face contra unei asemenea legende, de cât să lași faptele să o desmintă singure?

Nu numai actualei administrații n'am cerut nimic, dar nici unei alteia, nici unui prefect, nici unui primar, direct sau indirect, nici odată nimic, nici măcar un anunț la gazetă. N'am dat nici odată măcar ocazie să mi se fâgăduiască ceva, deși slavă Domnului

imbierile nu puteau lipsi, și n'au lipsit nici în cursul evenimentelor din urmă.

Aceasta a fost atitudinea mea de când scriu acest ziar. — Cine știe ceva contrariul, prieten sau dușman, îi deschid coloanele însăși ale acestui ziar, îl rog să vorbească; primesc ori-ce provocare.

Că, în calitatea mea de *junimist*, poate singurul din Constanța înscris de peste 6 ani la fostul *club constituțional*, m'am întovărășit la ultima ocazie cu fostul Primar Schina, — care să despărțise de mine prin intrigă cari l'au repus mai târziu, — și nu m'am unit cu așa numita *opoziție unită*, ori cu candidații fostului prefect G. Cănanău, este această o inconsecință politică? Dar, Schina avea un program de lucrări începute, la care am colaborat; dar, omului care se respectă, care știe ce vrea și 'și dă seama de ce urmărește, îi plac situațiile limpede, nu de amestecătură, fără nici o față a lucrurilor! Pe acea listă erau cel puțin 3 candidați de primar; un equivoc vădit.

Am fost în opoziție francă, cum sînt și acum, față cu înjgheberarea de la comună a fostului prefect, ai cărui aleși la întunecul cel mai mare, unul măcar nu posedă o avere de două parale în reionul orașului. Ce a urmărit fostul prefect, și ce dor de prosperitatea orașului pot avea aleșii săi, s'a vădit din decorațiile împărțite la Paștile trecute și din afacerile realizate la comună, asupra cărora, pentru prima oară, în Constanța, e chemat a se pronunța parchetul.

Puteam proslăvi împerechierea politică a d-lui Cănanău cu comisarii săi, unul acum în pușcărie?

Că ne-am plâns în acest ziar de domni conservatori, cari, desgroapând mormintele, ne-au trimis aci altă-dată pe toți Mathusalemii pământului, și că nici mai anul trecut, la revenirea lor la putere, n'au învățat nimic, ci, neconsultând pe nimenea din localitate, spre a pune la treabă pe cei cinstiți și muncitori, ne-au trimis în capul afacerilor publice oameni venali, cari au traficant cu decorațiile, imbecili și decavați, cari

au abuzat de slujbași, spre a se înprumuta cu bani, cu mil de lei este a comite o faptă de dezertune la credințele politice? Așa să fie??

Cred din potrivă, — nu numai cred, dar sunt convins pe deplin: că în ochii guvernului actual al d-lui Carp, franchetea este o însușire bună, și cu atât mai bine-venită cu cât devotamentele sincere și neinteresate sunt mai rari în politică; ceea-ce d-l Prim-ministru o știe prea bine, căci de aceea școlă politică junimistă pune atâta scrupul în alegerea adeptilor săi.

P. Grigorescu.

BULETINUL POLITIC

Eri ministerul Carp s'a prezentat înaintea Camerilor, anunțând că M. S. Regele a respins demisiunea guvernului.

Am arătat eri că vedând că Regele nu voia a primi lista ministerială făcută de domnul Cantacuzino, acesta în fața răspunderii ce avea față cu partidul, a spus Regelui că va susține un guvern Carp și guvernul s'a întors.

Înainte de deschiderea ședinței, a fost o ședință intimă a majorității în sala de lectură a Camerei, în care au vorbit d-nii Cantacuzino, Maiorescu, Carp și Tache Ionescu.

Fie-care a căutat să vorbească pe ton împăciuitoare și să 'și îmbunătățească situațiunea.

După declarația d-lui Carp, a vorbit d. Palade care a spus că majoritatea care a capitulat de frica disolvării s'a desonorat. Apoi a vorbit d. Panu, cu mult spirit înțepător dar mai moderat față cu guvernul de cât se credea.

D. Carp a răspuns și d-lui Panu și d-lui Palade cu o vervă nescată, cu o formă de o eleganță deosebită și cu multă franchetă.

D. Tache Ionescu, s'a pus să facă istoria crizei și să se apere, apoi a lingușit majoritatea și a făcut o violentă eșire contra liberalilor. Foarte cald și cu stil figurat d. Tache Ionescu a căutat să atingă cele două coarde care mișcă tot-d'auna majoritatea unei Camere: Lauda acestei majorități și violenta atacare a opoziției:

D-sa a mai posat în om stăpân pe majoritate și a lăsat să se înțeleagă că la comitetul delegațiilor dacă toată lumea nu va fi conciliantă va fi criza cea mare.

Această eșire din sine, venită din fiascul pe care l'a făcut complotul său, nu cadrează cu angajamentul și cu declarația făcută M. S. Regelui de d. Cantacuzino și credem că d. Tache Ionescu, a făcut o fanfaronadă care să-l scape situația destul de compromisă prin aventura ce a încercat.

În ori-ce eas, astăzi s'a dovedit că nu poate fi guvern conservator fără d. Carp și cei ce serios au fusionat cu d-sa. D. Tache Ionescu care are oare-care înrîurire asupra părții din majoritate compusă din elemente noi și din conservatori improvisați și de ocazie va vedea dispărând influența sa, odată cu dispariția acestei Camere.

Apărarea Națională

Camera de comerț din Constanța

În ședința din 20 Ianuarie a. c., Camera noastră de comerț a rezolvat mai multe chestiuni dintre cari cele mai principale au fost:

1) *Legea repausului duminical* s'a modificat în sensul că, respectându-se actuala lege, cărciumile să fie închise în zilele de Duminică și serbătorilor de la ora 12 înainte iar barbierii de la ora 3 p. m.

2) *Congresul Camerilor de comerț*, s'a hotărât ca să se menție data stabilită de Congresul din București, adică congresul să aibă loc, anul acesta, în Iași în luna Maiu.

3) *Protestarea polițelor*. Pentru a se pune în concordanță legea repausului duminical cu vacanțele judecătorești, s'a luat deciziunea de a se interveni la Minister, ca protestarea polițelor să nu se mai poată face nici Duminică și nici în zilele de serbătorii prevădută de legea repausului duminical.

4) *Comisiunea convențiilor viitoare*. Ca membrii în comisiunea convențiilor cari să lucreze în București împreună cu delegații celorlalte camere, s'au ales D-nii Ion Berberianu, vice-președintele Camerei și Grigorie Grigoriu, membru.

5) *Nouile impozite.* Camera luând în discuție proiectatele noui impozite și având în vedere starea în care astăzi se găsește comerțul și industria, a luat deciziunea de a se trimite la Minister o adresă în care, expunând greaua situație în care ne aflăm, să roage guvernul ca să găsească un alt mijloc de echilibrare al bugetului, de cât acela al impunerii de noui impozite.

6) *Oltina, stațiune dunăreană.* În interesul dezvoltării și înlesnirii comerțului Dobrogean, Camera a decis să intervină la Minister ca cu începerea navigațiunii pe Dunăre, Oltina să fie declarată ca stațiune dunăreană în care să acosteze vapoarele de mărfuri și pasageri.

Justiția Civilă și Justiția Militară

(Urmare)

S'ar putea aduce o îmbunătățire acestui rău și anume pentru asemenea cazuri, complectându-se tribunalele militare, cu cel puțin două judecatori civili, cari prin cunoștințele speciale ce posed, pe de o parte să faciliteze felul de judecare, iar pe de alta să împedice nenumăratele greșeli, ce zilnic se comit de consiliile de resbel, când sunt chemate să aplice dispozițiunii din C. P.

Ca să existe însă niște judecatori militari pricepuți, ar fi bine să se înființeze la fie-care comandament, tribunale militare cu judecatori speciali, tot oficeri, cari însă nemaî fiind ocupați în continu la cazarmă, manevre, concentrări etc. și prin multiplele cazuri ce li s'ar prezenta, ar ajunge chiar dacă nu au studii speciale, totuși să fie bine pregătiți, și să avem alături de justiția civilă, o justiție militară, cari ambele să corespundă dreptului general și să garanteze equitatea aplicațiunii legilor.

Altă modificare, ce se impune neapărat, este alegerea comisariului regal și a raportorului general. Acești două funcționari judiciari, sunt lipsiți de cele mai e-

lementare noțiuni de drept; nu au făcut nici odată studii speciale și sunt recrutați de ori unde, chiar dintre oficerii de la frontieră sau din cei detașați pe la sate cu reședința companiei lor. Prin ce pot fi folositori acești magistrați nepregătiți, justiției militare, ne este foarte greu și chiar imposibil ca să găsim; neavând nici o cunoștință, poate chiar nici codul justiției militare să 'l fi citit în întregime, iar acum viu sau să pomenesc că trebuie să fie acusatori publici și să cunoască toate legislațiunile și totă procedura de urmat, pentru conducerea unei afaceri la rezultatul cerut, și când sosesc la birourile respective, cad pe mâna grefierilor, cari pôte din practică să știe ale practicei, dar nimic mai mult. Cred că e înjositor, ea-un șef de parchet militar sau un raportor, să-'și culégă lumina și știința, de la subalternii săi; totuși ast-fel se practică lucrurile și nimeni nu s'a gândit că ar fi bine a alege pe acești 2 factori principali ai unui tribunal militar, dintre oficerii cu studii speciale de drept, oficeri, cari nu lipsesc armatei române, și nici aceștia să nu fie numiți de odată ca șefi, ci mai înainte detașați ca substituiți și după 2—3 ani, să fie înaintați ca raportori sau comisari. Astăzi se schimbă zilnic acești magistrați și de aceia sunt și absolutamente nepregătiți pentru obligațiunile ce li se impun. Sunt cazuri în cari comisarii regali au dovedit că nici nu cunosc diferiții termeni din legi, deci se impune ca alegerea lor să fie mai conformă cu scopul pentru care sunt destinați.

Cea mai radicală modificare ar fi aceia ca decisiunile consiliilor de resbel să fie supuse unei instanțe superioare, care să judece fondul.

(Va urma)

Informațiuni

Criza ministerială a luat sfârșit după 4 zile Mercuri la 31 Ianuarie.

M. S. Regele a consultat pe președintele Corpurilor legiuitoare, pe șeful opozițiunii d-l D. Sturdza,

și alți bărbați politici, după care, însărcinând pe d-l președinte al Camerei d-l G. Cantacuzino să formeze ministerul, acesta nu l'a putut forma. și-a depus mandatul ce primise. M. S. a respins atunci demisia cabinetului d-lui Carp, care continuă acum a conduce afacerile Statului.

Se susține că totuși actualul minister nu se poate înțelege cu comitetul delegaților Camerei în privința impozitelor de propus, și că o nouă criză ministerială va avea loc cât de curând. E prea posibil; cestiunea financiară e așa de grea că merită schimbarea câtor-va ministere până la resolvirea ei.

Camera actuală fiind compusă și condusă mai cu seamă, din profesioniști liberi și tîrgoveți, singurele clase pe care impozitele D-lui Carp le lovește mai simțitor, e natural ca reprezentanții acestora, cari s'a întemplat să fie și sufletul ce întreține viața în bătrâna ramură conservatoare, să fie contra acestor impozite; iar lupta ce se dă să fie și acerbă și meschină, de la cei resturnați mai acum câte-va luni pentru incapacitate și lipsa lor de curagiu de a lecu o boală așa de primejdioasă, de care bolesc finacele Statului.

Remediile propuse de d-l Tache Ionescu în Comitetul delegaților sunt simple expediente de ați pe mâine, cari amână desnodământul fatal, falimentul, dar nu-l înlătură de loc.

Conservatorii adevărați ai țerei, proprietarii și țerani, cari plătesc ați cel puțin 25% dări către stat, din venitul pământurilor lor—n'avem loc a demonstra astăzi acest lucru—nu trebuie să cedeze tîrgoveților gălăgioși, 9 din 10 părți străini, cu capitaluri ambulante, ei să-i înjuge și pe ei, cari au la picioare: școală, justiție, administrație, poliție etc. la carul Statului dus până aci numai de proprietărimi, al cărui avut rural și urban e aproape întreg rob, vîndut deja, sub povara birurilor.

Un singur exemplu e edificător de nedreptatea birurilor actuale. D-l Al. Logaride mare comerciant de cereale, cu un asociat al d-sale, plătesc Statului o patentă de 30

lei anual, pe când afacerile ce fac se cifrează cu milioanele; pe când cel ce scrie aceste rânduri, antreprenor al unui produs al pământului, cu o chirie de 3018 lei anual, plătește Statului suma *de trei sute nouăzeci și trei de lei, decimii și patentă*; va să dică peste 13% din chirie, pe când stimatul meu amic, d-l Logaride și cu toți ceilalți negustori de produse din țară, cât le revine asupra afacerilor ce învârtesc?

D-nu Carp va trebui să dissolve Camerele spre a se pronunța țara băstinașe, dacă târgoveții și conducătorii lor au sau nu au dreptate.

Asupra crizei, cum a decurs, reproducem aici, după *Apărarea Națională* buletinul ei politic de adouă zile; constatând cu plăcere că primul ei redactor d-l Iancovescu, a revenit la sentimente mai bune pentru actualul Prim-ministru.

În seara de Vineri, spre 3 Februarie a avut loc la *Clubul Tinerimii* conferința d-lui căpitan *Marin Ionescu*: despre *Comerțul țărilor dunărene în evul mediu*. Disertațiunea d-lui Ionescu, foarte bogată în importante date istorice asupra comerțului țărilor române, culese după o sumă de autori vechi, a fost ascultată cu cea mai mare atențiune de numerosul auditor, compus din domnele și domnii ce frecventează acest club național, la sfârșitul căreia meritul conferențiar a fost mult aplaudat.

La urmă s'a cântat la piano mai multe bucăți foarte plăcute, între cari, d-l Sub-locotenent Plesnilă, acompaniat la piano de d-na căp. M. Ionescu, a executat la vioară câte-va bucăți cu atâta dulceață și măiestrie, că cu toții am rămas cât-va timp uimiți sub farmecul arcușului său. D-l Plesnilă e un adevărat artist și dintre cei mai simpatici.

Joia viitoare d-l avocat T. Fortună va vorbi despre *Caractere*.—Subiectul e bine ales; rămâne ca autorul să fie la înălțimea lui.

În noaptea de Joi spre Vineri 2 curent o zăpadă liniștită a căzut

peste toată Dobrogea, după o altă zi și noapte de ploaie. Zăpada groasă de 20—30 centimetri se menține, timpul fiind geros.

Toate semnele sunt spre un an bogat în recoltă.

Măine Luni se depune pe biroul camerei *Legea Breslelor* atât de mult dorită de meseriași. Meseriașii din Capitală, conduși de deputatul I. Brătescu, fac cele mai mari ovațiuni d-lui N. Filipescu, ministrul agriculturii, comerțului și industriei.—Toate urările noastre distinsului patriot, pentru legea prezentată, atât de mult cerută de țară.

Svoninduse că se aduce Gheorghe Hrisicos, escrocul bancher din Constanța, Vineri seara, Sâmbătă la amiază și la orele 9 seara, era atâta lume grămadită la gară, că nu mai încăpea; poliția și detașamentul de soldați a venit să oprească erii intrarea pe peron, ca la primiriile de paradă cele mai mari.—Ne venind, se dice din cauza zăpezii cădută în Moldova lumea se risipea cu neîncredere.

Ar fi bine să se aducă cu vre-un tren altul, de cât cel de perșoane, spre a se evita vre-un scandal ce s'ar putea întâmpla.

De câte-va zile sunt veniți în orașul nostru șeful medicilor veterinarilor militari, d-l Locot-Colonel Bădulescu și alți veterinarilor superiori, spre a ancheta cazurile de răpciugă ivite între caii regimentului de Călărași din Constanța, din pricina cărora au murit de vre-o 3—4 săptămâni încoace 4 soldați contagiându-se de această teribilă boală, și ar mai fi alți doi bolnavi în infirmeria armatei.

Serviciul respectiv se vede a fi grozav de neglijat, dacă se pot produce asemenea cazuri. Ar trebui radiate toate grajdurile și caii strămutați. Așa cere publicul alarmat. Vom reveni.

În ultimul moment aflăm că o anchetă financiară-administrativă a fost orânduită la primăria de Constanța, compusă din d-nii D.

Stati prefectul județului și Sevescu, administratorul financiar.

Și unul și altul, bărbați destul de competenți în materie, așteptăm cu toată încrederea rezultatul cercetărilor ce vor face asupra atâtor matrapazlăcuri atribuite administratorilor comunali.

Din partene ne-am făcut datoria și ne-am fi complectato prin acest număr, dacă știeam eu o zi mai înainte de rânduirea anchetei, precizând acuzațiile din urmă.

E rândul consilierilor demisionați, să-și precizeze motivele pentru cari n'au voit să lucreze.

Cel ce scrie aceste rânduri, consilier fiind, a dat la ancheta de acum 4 ani peste 60 capete de acuzație, și dreptate s'a făcut, revocându-se prin Decret regal primarul de pe atunci.

SPECIALITĂȚILE

Farmacistului Ion Berberianu—Constanța

Goudron China Berberianu. Cunoscut fiind de totă lumea, atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și acele ale cōjei de china în contra maladiilor cari produc slabirea organismului, este natural ca *Goudronul China Berberianu*, adică medicamentul ce conține atât principi, activi ai goudronului cât și ai cōjei de china, să fie remediul cel mai sigur ce se poate întrebuința în contra *tusei, catarheler bronchiale și devesică, bronhitei, astmei etc.*; Sticlă 2 lei 50 b.

Prafuri contra guturaiului «Berberianu». Fac că prin simplă prisarea lor, guturaiul cel mai rebel să înceteze.

Cutia 1 leu.

Hârtie chimică Berberianu. Este cel mai bun embiastru ce se poate întrebuința contra tuturor durerilor reumatismale ca: durerea de mijloc și de spate, dureri de siale, podagra, dureri de iritațiuni ale pieptului, nevralgii etc.; asemenea se mai poate întrebuința cu succes la *arsuri, bōie de rinichi, strivituri, degerături, boale scrofuloase, scrintituri etc.* Ruloul 1 leu.

Utura de pește de Norvegia pros-pătă de anul acesta se vinde cu 4 lei (albă) și 3 lei 50 bani (galbenă).

Un bogat asortiment de *Parfumerie și Săpunărie* străină și indigenă.

Deposit central:

Farmacia BERBERIANU—Constanța